

Boekhouding en moan(d)breve

Omstreeks de dertiger jaren zijn wij begonnen met de boekhouding, waar voor die tijd praktisch niets aan werd gedaan. Alleen Grootmoeder hield er nog een aantekenboekje van de inkomsten en uitgaven op na. Voor de belasting werd maar een ruwe opgave gegeven, naar het aantal koeien en varkens die men had.

Meestal in Mei kwam de kommies elk jaar aan huis om het aangiftebiljet in te vullen. Hij nam de stand van de veestapel op en schatte de hoeveelheid melk die men had opgeleverd. Ook moest men de fietsen opgeven, die toen nog als een luxe werden beschouwd.

Dat men wel eens iets te weinig opgaf, daar zag men heus geen kwaad in, want men moest erg zuinig zijn. Later kreeg men dan de moan(d)breve (belastingbiljet).

Vroeger was er bij verscheiden leu (mensen) wel wat te krabben (overleggen) om de centen bij elkaar te krijgen. Wij hebben nog een aanslagbiljet grondbelasting, verwittigd aan Duistermars Maria, gedagtekend 31 Januari 1873, ten bedrage van f 17,24. Dit werd in vijf keer betaald. Al had men het bedrag ineens hiervoor wel, dan deed men het nog in termijnen, zodat ze op het belastingkantoor niet zouden denken: "Die kan het wel betalen."

In het begin van deze eeuw begonnen de leenbanken meer en meer hun invloed uit te breiden, om uit te groeien tot de grote banken van vandaag.

Ik weet nog heel goed, dat de boerenleenbank in Raalte eerst in de Annaschool het kantoor had. De kassier had elke woensdag daar zitting. Hij heette Papenhuizen en woonde in Diepenveen, en was naar ik meen de eerste kassier van de Raiffeissenbank.

En hij was stipt aan de tijd, om tien uur begon hij, en als je eens eerder achter de deur keek, was het: "Ik begin om tien uur."